

Kendisini
kiliseye minare ekleyip,
masasına Arnavut ciğerini,
Ermeni usulü
midye dolmayı
meze etmeyi,
Homeros'un
Tepegözünü
içtenlikle benimseyen
bu kültürden çıkan
bir tasarımcı olarak tanımlayan adam;

SINAN YILMAZ

Fatih Bozoğlu röportajları...

SINAN YILMAZ 1973 Yılında Ankara'da doğdu. Mimar Sinan Üniversitesi Sahne Sanatları Tasarımı eğitimi sırasında "Saim Bugay" atölyesini tanıma ve orada çalışma fırsatı oldu. Bu sayede karma ve katmanlı bir kültürler armonisi olan İstanbul'a 'bakmayı' öğrendi.

Kiliseye minare ekleyip, masasına Arnavut ciğerini, Ermeni usulü midye dolmayı meze etmeyi, Homeros'un Tepegözünü içtenlikle benimseyen bu kültürden çıkan bir tasarımcı olarak tanımladı kendisini.

İçine doğduğu ve içinden doğan 40 yamayı bir zenginlik olarak kabul etti.

Anlatmak istediği öyküleri insanların günlük hayatlarına bir biblo, bir heykel ama aynı zamanda dokunup ilişki kurdukları bir tasarım

objesi olarak hayata geçirmeyi düşledi...

... ve heykel mobilyalar, 'teatral mobilyalar' noktasına vardı.

İşlevsel heykeller "furnsculpture" tasarlıyor.

İşte çok ilginç tasarımları yaratan Sinan Yılmaz ile 32 kısım tekmlili birden söyleşimiz...

Sen ve tasarımların çok emterasan, düşündürücü ve estetik. Çalışma yaşamından bahsedebilir misin?

"Çalışma hayatımın ilk yıllarında bir dönem sanat yönetmenliği tecrübem oldu. Ardından önde gelen etkinlik ajanslarında hem yönetici hem de tasarımcı olarak görev aldım. Altın Kelebek, Altın Portakal, Kristal Elma, Kırmızı ödülleri törenlerinin sahne tasarımları, Amerika, Almanya, Rusya, Fransa'da Türkiye tanıtım fuar alanları

İçine doğduğu ve içinden doğan 40 yamayı bir zenginlik olarak kabul eden tasarımcı Sinan Yılmaz...

yanı sıra Hüseyin Çağlayan performansı gibi birçok Türkiye çapındaki ve uluslararası alandaki projede aktif rol aldım..."

Tasarımcı olabilmek için bir tarz mı oluşturmak lazım?

"Bence her sanatçının bir anlatım biçimi vardır kendine ait bir dili. Kendi dilini yerinde kullandığında ya da anlatım biçimini yansıttığında çalışmalarına, bir eser ortaya çıkartabilir. Aksi takdirde ortaya çıkan bir ürün niteliği taşır..."

İşlevsel olması mı gerekiyor?

"Tasarımın ilk ödevi işlevsel olması... Fakat etrafımızı saran mobilyaların aynı mekânlardaki gibi bilinçaltımızda da yer kapladıklarını düşünüyorum. Dolayısıyla bir mobilyanın fiziki işlevi kadar, duygusal işlevi de yüklenmesi gerektiği fikrindeyim. Leo Tolstoy'un dediği gibi 'Gerçek sanat, günlük yaşama yeni bir duygu sokma sonucunu doğurur...'"

Müthiş, çok etkileyici...

Topraklarımızın mobilya kültürü göçebe bir toplum olmamızın izlerini taşıyor. Toprağa bağlı bir yaşam sürdürmüş atalarımız. İklim ve coğrafi

şartlar icabı sürekli yer değiştirdikleri için yaşadıkları çadırlara "Yurt" demişler. Aslında yuva dediğimiz olgu sınırlayıcı, koruyucu bir yaşam çerçevesi olarak kabullenilmiş. Bu bakış açısı yerleşik hayata geçince de devam etmiş. Geleneksel Türk evindeki "avlu" da bunun şekil değiştirmiş halidir... Her toplumda evleri şekillendiren etken insanların yaşam şeklidir. Yani yaşam koşulları, inanç, çalışma şekli. Yerde ibadet eder, tarlada çalışır, ürünü yerde işler daha sonra aynı kotta dinlenirlermiş. İlk evler tek odalı hacimlerden oluşmuş Dolayısıyla odalar tüm fonksiyonları içeren hacimlermiş. Eşyalar sade, portatif ve çok yönlü imiş. Minder, sini, sandık vb. gibi. Batı çok uzun süre yerleşik düzende yaşadığı için mobilya kültürünü batılılaşma süreci ile hayatımıza soktuğumuzu görebiliyoruz. 19. Yüzyıl ortalarında saray mimarisine hayatımıza giren mobilyaların evlere ulaşması Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleşmiştir. Dolayısıyla bize ait bir mobilya kültürü oluşmamış.

Aslında farklılıklar zenginliğimizdir...

"Tarihe yön vermiş birçok uygarlığın kültürel DNA'sını taşıyan bir coğrafya üzerinde yaşıyoruz. Yazıyı, takvimi, tekerleği, astronomiyi bulan

Sümer'ler. Hatta ilk aşk mektubunu onlar yazdı... İlk yazılı antlaşmayı yapan, ilk meclisi kuran Hitit'ler, parayı bulan Lidyalılar, Müzik ve dans konusunda üstün meziyetlere sahip Frigya'lılar Roma, Bizans, Osmanlı imparatorluğu... Ve bu toplumların masalları, mitleri, efsaneleri... Dolayısıyla kendini hikâyeci olarak tanımlayan bir sanatçının bu toprakların tarihinden, kırkıyama kültüründen etkilenmemesi mümkün değil..."

Neden 'KABB' ?

"Eski Türkçede aslen 'makara oltası' demek, ama diğer anlamda gönül eğlencesi, gönül eğlendiren, oyuncak. Bu noktada insanların gönlünün eğlendiği, ilişki kurduğu eserler ortaya koyma arzusu beni bu isme yönlendirdi..."

Boyacı sandığının bu kadar derin bir anlamı olacağını doğrusu ben düşünmemiştim.

İstanbul'da çok görkemli boyacı sandıkları vardır. Sıra sıra dizilirler ve içlerinden bir tanesi çok çok görkemlidir. İşte o liderleridir. Boyacı sandığının bende uyandırdığı duygulardan size biraz bahsedeyim; Bütün hikâye bir kaldırım taşı üzerinde basit, küçük bir ahşap kutuyla başlar. Geçimini kazanmak için hızlı, maliyetsiz bir girişim. Ayakkabı boyacısı mesleğinde tecrübe kazandıkça sandığını içselleştirmeye başlar. Önce merdivenler ekler sandığının her iki yanına kazandığı tecrübenin apoletleri gibi... Merdivenlerdeki şişe formlarının satranç taşlarını çağrıştıracak şekilde tasarlanmasının sebebi kıdemi temsil etmesidir. Adeta apoletlerdeki yıldızlar gibi... Daha sonra ahşap sandığına pirinç ışıl ışıl süslemeler, kabartılar, kakmalar ekler memleketini çağrıştıran yöresel motiflerle. Ya da beğendiği Yeşilçam artistlerinin kartpostallarıyla donatır sandığının gövdesini. Boyacı sandığı çalışmasına baktığınız zaman bütün süslemelerin cephede olduğunu fark

edersiniz. "...Zira kendisi sandığın arkasında yağlı, boyalı pantolonu, kararmış elleriyle ayakkabı boyayan bir emekçidir ilk günkü gibi..."

Benim için çok değişik bir deneyimdi bu söyleşi. Sinan Yılmaz'ın anlattıkları ve ürettiği tasarımlar müthiş. Çok etkilendim. Heykelmobilyaları evimde görmek ve işlevsel olması çok güzel bir fikir doğrusu. Her eşyanın bir öyküsünün olması fikri de çok güzel. Konuklara evdeki eşyaları anlatırken öyküsünü anlatmak çok zevkli olur diye düşünüyorum...

MANİFESTO

Tasarımcı olarak insanın en zorlandığı şey belki de bu toprakların mobilya kültürüdür. Zira, dolap yerine niş, masa yerine sini, oturak olarak sadece sedirin kullanıldığı göçebe toplumun eğerden, tahttan ve öğretilmiş mahcubiyetin harem-selamlık paravanlarından başka bir mobilya kültürü oluşmamış. Yerleşik hayat bize taştan ve ahşaptan yeni yığma otağlar vermiş. Oturduğumuz sandalyeleri, masaları hayli rokoko biraz barok devşirmişiz başlarda... Anlatmak istediğim öyküler için varaklı çerçevelere, aslan bacaklı puflara, kraliyet armalı aynalara ihtiyaç yok. Dokunmak istediklerim: biraz yoğurtçu, balıkçı, ayakkabı boyacısı, biraz mahallenin külhanbeyi belki de... Kültür kakmalı süsler değil bizi saran. İnsanlardan öğrendiğimiz toplumsal değerlerse sözün konusu: simit gibi bir şeydir kültür ve her şeye rağmen hayalci bir ruh için en zevklisi, arka bahçede oynamaktır!

Bence bu söyleşiyi Sinan Yılmaz'ın "manifesto"su ile tamamlamak çok şık oldu...